

VOORSTEL AAN DE RAAD: Raadsvergadering d.d. 18 november 2025

NR.: RI-25-01075

Onderwerp: Verordening jeugdhulp gemeente Nederweert 2026	Agendapunt	10.
	Raadsvoorstel- nummer	2025-64
Voorstel: De 'Verordening Jeugdhulp gemeente Nederweert 2026' (bijlage 1) vast te stellen. Burgemeester en wethouders van Nederweert, De secretaris, De burgemeester, drs. J.C.T. (Johan) Bakens B.M.T.J. (Birgit) Op de Laak		
Portefeuillehouder(s) : Burgemeester Op de Laak Team : Samenleving Sociaal Auteur : S.H.H. Broekmans Datum : 7 oktober 2025 Bijlage(n) : 1. Verordening Jeugdhulp gemeente Nederweert 2026 2. Advies van de Adviesraad Sociaal Domein Nederweert		

Voorstel

De 'Verordening Jeugdhulp gemeente Nederweert 2026' (bijlage 1) vast te stellen.

Inleiding

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor preventie, ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en ouders bij opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen (Jeugdwet). Op basis van artikel 2.9 van de Jeugdwet zijn gemeenten verplicht een verordening vast te stellen met in ieder geval regels over:

- a. de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige voorzieningen, met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening;
- b. de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen;
- c. de wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget (pgb) als bedoeld in artikel 8.1.1 wordt vastgesteld, en
- d. de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of een pgb, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.

In november 2019 stelde de gemeenteraad de Verordening Jeugdhulp Nederweert 2020 vast (RI-19-00546). Sinds vaststelling vonden er meerdere ontwikkelingen plaats die actualisatie noodzakelijk maken:

- aanhoudende stijging van de jeugdhulpkosten en daarmee gepaard gaande financiële druk op gemeenten;
- invoering van de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 waarin onder meer afspraken zijn gemaakt over het beperken van jeugdhulpplicht en het verduidelijken van begrippen als 'eigen kracht' en 'gebruikelijke zorg';
- recente jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) die gemeenten verplicht hun verordeningen juridisch beter te onderbouwen; én
- noodzaak tot versterken van toezicht en handhaving.

Beoogd effect

Uitvoering geven aan artikel 2.9 Jeugdwet met een actuele verordening die voldoet aan de wet- en regelgeving. Op basis van de verordening benadert onze gemandateerde gemeentelijke toegang (het Centrum voor Jeugd en Gezin Midden-Limburg) de ondersteuningsvragen op een eenduidige manier en weten (jeugdigen en hun) ouders waar ze aan toe zijn.

Argumenten

1. Juridische actualisatie noodzakelijk om te voldoen aan artikel 2.9 Jeugdwet.

Uit recente jurisprudentie blijkt dat de voorwaarden voor toekenning van jeugdhulp, de wijze van beoordeling van aanvragen en de daarbij behorende afwegingsfactoren concreet en toetsbaar in de verordening moet zijn opgenomen.¹ Ook moet uit de verordening blijken wat de definitie is van begrippen als 'eigen kracht', 'gebruikelijke hulp' en 'bovengebruikelijke hulp' in relatie tot de wettelijke opvoedingsplicht van ouders.

De huidige 'Nadere regels Jeugdhulp 2023' geven hier op onderdelen richting aan. Echter, de CRvB maakt duidelijk dat bepalende normen over toetsingscriteria, deskundigheid en afwijzingsgronden expliciet in de verordening moeten zijn opgenomen. Delegatie aan het college via nadere regels (zoals opgenomen in huidige verordening) is onvoldoende.

2. Aansluiting bij landelijke ontwikkelingen

De nieuwe verordening sluit aan bij landelijke ontwikkelingen zoals de Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario Kind- en Gezin. Deze landelijke beleidskoersen zijn gericht op het structureel verbeteren en financieel houdbaar maken van het jeugdstelsel. Daarnaast wordt aangesloten bij de beweging om jeugdhulp nadrukkelijk te richten op jeugdigen en gezinnen in de meest kwetsbare situaties, zodat ondersteuning beschikbaar blijft waar die het hardst nodig is. De verordening biedt hiervoor ruimte aan: het normaliseren van opvoeden én het anders organiseren van jeugdhulp (betere samenwerking met gezinnen, ketenpartners en hulpverleners draagt bij aan eenvoud, effectiviteit en maatwerk).

3. Versterking uitvoering toezicht en misbruikpreventie

Waar de verordening uit 2020 slechts een algemene meldplicht kende, bevat de nieuwe verordening een uitgewerkt stelsel van toezicht, controle en handhaving. Hiermee geven we concreet uitvoering aan artikel 2.9, onderdeel d, Jeugdwet, dat gemeenten verplicht regels te stellen ter bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van jeugdhulp. De verordening voorziet tevens in een meldpunt voor signalen van fraude of onrechtmatig gebruik.

¹ ECLI:NL:CRVB:2024:1095, 1096 en 1097.

4. Regionaal beleidsplan Sociaal Domein Midden Limburg West 2024- 2027

De nieuwe verordening sluit aan bij de beleidsinhoudelijke koers die de gemeente Nederweert samen met de regiogemeenten Leudal en Weert heeft uitgezet in het Regionaal Beleidsplan Sociaal Domein Midden-Limburg West 2024–2027. In dit plan is gekozen voor een gezamenlijke ambitie om het jeugdstelsel eenvoudiger en beter uitlegbaar te maken, waarbij het stelsel tevens financieel houdbaar blijft. Daarbij staat het versterken van de sociale basis centraal, evenals het normaliseren van opvoeden en opgroeien, en het terugdringen van de inzet van specialistische jeugdhulp wanneer lichtere ondersteuning volstaat.

Met onder meer de definities van begrippen als ‘gebruikelijke hulp’, ‘eigen kracht’ en ‘algemene voorzieningen’, wordt de toegang tot individuele jeugdhulp scherper en juridisch beter afgebakend. Dit draagt bij aan een rechtmatige, doelgerichte inzet van voorzieningen. Ook wordt het mogelijk om beter aan te sluiten bij de leefwereld van jeugdigen en hun ouders, doordat de verordening ruimte biedt voor maatwerk en samenwerking met het netwerk rondom het gezin.

Ook geeft deze verordening invulling aan de bestuurlijke ambitie om meer grip te krijgen op de kwaliteit, rechtmatigheid en betaalbaarheid van jeugdhulp. Het beleidsplan onderkent de noodzaak van duidelijke kaders en uitvoerbare regelgeving om deze sturingsopgave mogelijk te maken. Door aansluiting te zoeken bij de herziene Modelverordening van de VNG (december 2024), wordt bovendien tegemoetgekomen aan de eisen die voortvloeien uit recente jurisprudentie en landelijke afspraken.

5. Juridisch borgen afwijzingsgrond naar aanleiding van eigen mogelijkheden en gebruikelijke zorg.

Deze afwijzingsgrond is gebaseerd op rechtspraak van de CRvB² en sluit aan bij artikel 2.3 Jeugdwet, waarin de eigen verantwoordelijkheid van ouders centraal staat. Daarnaast bepalen artikel 3.7 en 3.10 dat geen voorziening wordt verstrekt wanneer de problematiek past bij de normale ontwikkelingsbehoeften (zie bijlage 1 bij de Verordening) van het kind en geen sprake is van een onderliggende stoornis of beperking. Deze bepaling anticipeert op de voorgenomen wetswijziging vanuit de Hervormingsagenda Jeugd 2023–2028.

6. De bepalingen over het pgb zijn concreter.

Daarbij gaat het om het concretiseren van eisen aan de budgethouder, zoals het kunnen voeren van een administratie, zelfstandig communiceren en verantwoording afleggen. Aanvullend zijn meer kwaliteitseisen geformuleerd voor de uitvoerders van het pgb. In artikel 5.2, tweede lid, is vastgelegd dat een pgb kan worden geweigerd bij twijfel aan de integriteit van de zorgverlener. Deze bepaling sluit aan bij artikel 8.1.1 Jeugdwet (Bibob en SVB-toetsing). Artikel 5.1, vierde lid, bevat bovendien een limitatieve lijst van uitgesloten kosten, ter voorkoming van oneigenlijk gebruik. Net als bij de geactualiseerde Wmo-verordening (BW-25-05763), maakt de jeugd-verordening onderscheid tussen formele (professionele) en informele (bijv. familie) hulp, met een daarbij passend tarief.³

7. Algemene Maatregel van Bestuur (hierna: AMvB) reële prijzen Jeugdwet van kracht.

De inwerkingtreding van de Algemene Maatregel van Bestuur reële prijzen Jeugdwet per 1 juli 2024 benadrukt het belang van een juridisch goed verankerd kader voor de bekostiging van jeugdhulp. De nieuwe verordening bevat daartoe expliciete bepalingen over de verhouding tussen prijs en kwaliteit (artikel 8.1), en sluit daarmee inhoudelijk aan op de eisen die voortvloeien uit de AMvB. Hoewel de AMvB geen directe wijziging van de verordening vereist, versterkt de verordening de juridische onderbouwing van het gemeentelijke inkoopbeleid en draagt zij bij aan een rechtmatige uitvoering van deze landelijke norm.

8. De verordening beoogt financieel een kostenbeheersend effect.

In de Verordening is uitgewerkt wanneer ouders of het sociale netwerk zelf verantwoordelijk zijn. Dit sluit aan bij het landelijke streven om hulp te reserveren voor gezinnen in kwetsbare situaties. Deze beperking aan de toegang heeft kostenbeheersing tot gevolg. Verder versterkt de verordening ook de sturing naar gecontracteerde aanbieders op drie niveaus: bij verwijzing, bij het pgb, en in de toets op passendheid.

9. De wijzigingen zijn omvangrijk waardoor het wenselijk is de oude verordening in te trekking en een nieuwe verordening vast te stellen.

De voorliggende verordening is geen wijziging van de bestaande verordening Jeugdhulp Nederweert 2020, maar betreft een integrale herziening. Er is dan ook geen was-wordt-overzicht opgesteld, omdat de structuur, inhoud en terminologie zodanig zijn aangepast dat een artikelsgewijze vergelijking met de vorige verordening niet zinvol is. De nieuwe verordening kent een andere opbouw en hanteert terminologie die aansluit bij de actuele Jeugdwet, het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming, de Hervormingsagenda Jeugd en de recente modelverordening van de VNG.

² ECLI:NL:CRVB:2020:1749.

³ ECLI:NL:CRVB:2023:1580.

Kanttekeningen

-

Uitvoering

- Na publicatie op overheid.nl, kan de gemeentelijke toegang met ingang van 1 januari 2026 conform de criteria werken. De verordening (en werkbaarheid daarvan) wordt continue getoetst aan jurisprudentie en gemonitord om te voorkomen dat het een bureaucratisch onwerkbaar document wordt.
- Na besluitvorming door de gemeenteraad, worden ook de nadere regels op onderdelen geactualiseerd. Het concept hiervan wordt binnenkort aan het college aangeboden.
- Artikel 7.1 en 7.2 verplichten het college een toezichthouder aan te wijzen en periodiek onderzoek te verrichten naar de rechtmatigheid en doelmatigheid van verstrekkingen. Na het vaststellen van de verordening, moet deze toezichthouder nog daadwerkelijk worden aangewezen.

Communicatie en participatie

De voorbereiding voor deze verordening zijn in gezamenlijkheid gedaan met de zeven Midden-Limburgse gemeenten, regionale juridische werkgroep en het CJG-ML. In alle zeven gemeenten is inspraak doorlopen via de lokale adviesraden (Advies Nederweert, zie bijlage 2). Hierbij zijn er voornamelijk vragen gesteld. Deze zijn beantwoord. Naar aanleiding van het inspraakproces zijn, naast enkele lay-out wijzigingen en tekstuele verduidelijkingen, geen inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd.

Na besluitvorming wordt de verordening op overheid.nl gepubliceerd.

Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft geen directe financiële gevolgen. Zoals aangegeven en onderbouwd bij argument 1.5 en 1.8 beoogt de verordening wel een financieel effect. Dit is echter niet te kwantificeren. Indien de resultaten hiervan zichtbaar zijn, wordt hier bij de reguliere P&C-cyclus op bijgestuurd.

Bijlagen

1. Verordening jeugdhulp gemeente Nederweert 2026
2. Advies van de Adviesraad Sociaal Domein Nederweert

Concept raadsbesluit

De raad van de gemeente Nederweert

Overwegende dat:

- Er sinds de vaststelling van de Verordening Jeugdhulp Nederweert 2020 meerdere ontwikkelingen plaatsvonden die actualisatie van de verordening noodzakelijk maken:
 - o aanhoudende stijging van de jeugdhulpkosten en daarmee gepaard gaande financiële druk op gemeenten;
 - o invoering van de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 waarin onder meer afspraken zijn gemaakt over het beperken van jeugdhulpplicht en het verduidelijken van begrippen als 'eigen kracht' en 'gebruikelijke zorg';
 - o recente jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) die gemeenten verplicht hun verordeningen juridisch beter te onderbouwen; én
 - o noodzaak tot versterken van toezicht en handhaving.
- het wenselijk is een actuele verordening Jeugdhulp te hebben die aan wet- en regelgeving voldoet.

Gezien het voorstel nr. 2025-64 van het college van burgemeester en wethouders d.d. 7 oktober 2025.

Gelet op:

- artikel 2.9 Jeugdwet

Besluit

De 'Verordening Jeugdhulp gemeente Nederweert 2026' (bijlage 1) vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 november 2025,

De raadsgriffier,

De voorzitter,

L. (Loes) Janssen

B.M.T.J. (Birgit) Op de Laak